

Programa școlară
pentru disciplina

RELIGIE
CULTUL ROMANO-CATOLIC DE LIMBA MAGHIARĂ

Clasele IX-XII
Trunchi comun (TC)/

Învățământ liceal*

- 2025 -

*Programa liceală pentru disciplina *Religie - Cultul Romano-Catolic de limba maghiară - TC*

- *Filiera teoretică, profilul umanist, toate specializările*
- *Filiera teoretică, profilul real, toate specializările*
- *Filiera vocațională, profilul artistic, toate specializările*
- *Filiera vocațională, profilul pedagogic, toate specializările*
- *Filiera vocațională, profilul sportiv, toate specializările*
- *Filiera tehnologică, profil tehnic, toate calificările*
- *Filiera tehnologică, profilul resurse naturale și protecția mediului, toate calificările*
- *Filiera tehnologică, profilul servicii, toate calificările*

NOTĂ DE PREZENTARE

Statutul disciplinei. Disciplina *Religie* se studiază în cadrul Trunchiului comun (TC) pentru filiera teoretică și tehnologică, profilurile și specializările laice, în cultul romano-catolic de limbă maghiară, fiindu-i alocată câte 1 oră/săptămână în fiecare din cei patru ani de liceu (clasele IX–XII), este în continuitate cu programa de Religie a ciclului gimnazial.

Raportarea la cadrul legislativ și documentele strategice generale și specifice care susțin/întemeiază studiul disciplinei: Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, precum și alte acte subsecvente relevante (ordine, metodologii, planuri-cadru); documente europene relevante la nivel general și, mai ales, pentru disciplină (Recomandarea Consiliului UE privind competențele-cheie, Cadrul european al calificărilor, Rapoarte OECD/UNESCO, Cadre de referință) corelarea cu profilul de formare al absolventului (competențe-cheie + atribute prioritare); alte documente/studii specifice Curriculumului Național și curriculumului disciplinei, cu valoare pentru sugestiile metodologice ale programei școlare la *Religie*.

Rolul disciplinei în formarea elevilor. Religia constituie un pilon esențial al educației integrale, contribuind la formarea unui absolvent capabil să își construiască identitatea spirituală și culturală, să-și asume responsabilitatea morală și să manifeste respect față de valorile comunității și ale societății democratice. Prin studiul Bibliei, al tradiției Bisericii, al moralei și al spiritualității creștine, elevii dobândesc repere clare pentru viața personală și pentru integrarea activă în viața socială.

Disciplina contribuie la: dezvoltarea competențelor-cheie și a atributelor profilului de absolvent (gândire critică, responsabilitate, solidaritate, creativitate); formarea unei perspective teologice și morale asupra realității; cultivarea dialogului interreligios și intercultural, ca expresie a respectului față de diversitate; pregătirea pentru luarea de decizii responsabile în plan personal, profesional și comunitar.

Natura disciplinei. Religia își propune să-l familiarizeze pe elev cu mesajul central al Revelației, conținut în Sfânta Scriptură și transmis prin Tradiția Bisericii. Disciplina valorifică dimensiunea teologică, morală, liturgică și culturală a credinței creștine. Elevii învață să interpreteze textele sacre, să cunoască fundamentele doctrinare și morale, să participe la tradițiile liturgice și să facă legături între credință și provocările lumii contemporane. Cunoștințele religioase sunt transformate în abilități de reflecție critică, discernământ moral și comportament responsabil, aplicabile în contexte diverse.

Învățătura creștină nu este doar cunoscută, ci este valorizată și integrată în viața comunității. Elevii dobândesc capacitatea de a interpreta realitatea prin prisma valorilor evanghelice (discernământ între bine și rău, analiză critică, asumarea unei perspective morale asupra lumii). Aceștia sunt formați să manifeste un comportament pro-activ și empatic, să cultive integrarea socială și interculturalitatea, respectând alte culturi și religii.

Disciplina *Religie* abordează și provocările contemporane. Elevii sunt încurajați să reflecteze asupra responsabilității creștine față de creație, în lumina învățaturii sociale a Bisericii. În domeniul tehnologiei digitale, sunt formați pentru o utilizare responsabilă, critică și reflexivă, în acord cu valorile spirituale și morale.

Astfel, *Religia* depășește rolul tradițional de instruire religioasă, contribuind la formarea unui absolvent echilibrat, cu o conștiință civică și morală solidă, capabil să se integreze activ și responsabil în viața comunității și a societății.

Programa disciplinei *Religie* este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul liceal, prin raportare la cerințele exprimate în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale adolescenților și tinerilor.

Programa școlară pentru disciplina Religie este structurată pe următoarele componente:

- competențe generale;
- competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- conținuturi ale învățării;
- standarde curriculare de învățare;
- standarde naționale de evaluare;
- sugestii metodologice;
- referințe bibliografice.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

CG1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
CG2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
CG3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
CG4	Conlucrarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase fiecărei persoane

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Identifică structura și inspirația Sfintei Scripturi și explică rolul patriarhilor și al regilor lui Israel în planul mântuirii. ⁽¹¹⁾
<ul style="list-style-type: none"> - Analizarea, în echipe, structura Vechiului Testament, folosind fragmente din Geneza, Exod și Cărțile Regilor, și identifică mesajul principal al fiecărei secțiuni (istoric, profetic, sapiențial) ⁽¹²⁾ - Realizarea unei scheme cronologice („Linia patriarhilor și regilor”), în care marchează principalele evenimente din viața lui Avraam, Moise, David și Solomon, evidențiind rolul lor în planul mântuirii - Crearea pe grupe o prezentare digitală sau un poster interactiv intitulat „Drumul revelației de la patriarhi la regii lui Israel”, în care integrează texte biblice, simboluri și imagini, pe care îl prezintă colegilor
CS 1.2. Descrie elementele fundamentale ale religiilor Egiptului, Mesopotamiei, Indiei, Chinei, Greciei și Romei și analizează influența lor asupra iudaismului și creștinismului.
<ul style="list-style-type: none"> - Lectură comparativă de fragmente de texte religioase în grupuri cooperative: Cartea morților, Imnul soarelui de Ekhnaton (Egipt), Gilgameș (Mesopotamia), Bhagavad Gita, Sutra inimii (India), Teo te king (China), Munci și zile de Hesiod (Grecia) în comparație cu textele biblice care reflectă valorile fundamentale comune ale omenirii. - Realizarea de proiecte pe tema reprezentărilor zeilor din culturile antice cu interpretarea atributelor divine.
CS 1.3. Explică modul în care Dumnezeu se revelează în creație și în Cuvânt, analizează imaginile despre Dumnezeu și semnificația sacramentelor.
<ul style="list-style-type: none"> - Analizarea imaginilor despre Dumnezeu: cercetarea și discutarea diferitelor reprezentări artistice și literare ale lui Dumnezeu din diverse culturi și perioade istorice, explicând semnificația acestora în contextul revelației divine. ⁽¹²⁾ - Identificarea unor exemple biblice simple prin activități de lectură și rezumare despre cum Dumnezeu se arată oamenilor prin cuvinte și fapte, exprimând apoi în cuvintele lor ce au înțeles despre Dumnezeu din acele texte - Cercetarea semnificației liturgice și teologice a unor sacramente cheie, analizând modul în care acestea mijlocesc prezența lui Dumnezeu în viața credincioșilor și cum exprimă identitatea religioasă individuală și comunitară.
CS 1.4. Corelează Decalogul, conștiința, păcatul și virtuțile cu viața morală și exemplul unor sfinți (Sf. Thomas Morus, Padre Pio, Maica Tereza de Calcutta).
<ul style="list-style-type: none"> - Analizarea, în echipe, a celor zece porunci și aplicarea lor în contexte concrete din viața cotidiană (familie, școală, comunitate), identificând valorile morale pe care le promovează. - Cercetarea unor texte și mărturii despre Sf. Thomas Morus, Padre Pio și Maica Tereza de Calcutta, pentru a evidenția modul în care au urmat glasul conștiinței și au trăit virtuțile creștine în societate. - Realizarea unei reflecții personale sau a unui jurnal spiritual intitulat „Cum pot coopera cu harul lui Dumnezeu în viața de zi cu zi”, în care elevii formulează angajamente concrete de viață morală.

CG2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Analizează modul în care experiențele biblice ale patriarhilor, profeților și regilor lui Israel se raportează la formele de viață religioasă din epocile lor și la expresiile de credință actuale. ⁽¹¹⁾
<ul style="list-style-type: none"> - Dezbateră rapidă: chemarea lui Avraam (Gen 12) și o relatare istorică despre religia mesopotamiană. Apoi, printr-un exercițiu de dezbateră rapidă („fishbowl”), analizează diferențele dintre credința bazată pe alianță și practicile religioase bazate pe ritualuri. - Realizarea unui interviu imaginar cu un personaj biblic (ex. Moise sau David). Un grup scrie întrebările („Cum te-a schimbat întâlnirea cu Dumnezeu?” „Ce valori ai transmis poporului?”), alt grup formulează răspunsurile. Interviurile se citesc în fața clasei și se discută. - Crearea unei scrisori deschise către tinerii de astăzi, scrisă „în numele lui Avraam, Moise, David sau Solomon”, în care transmit un mesaj de credință actual, pornind de la experiența lor biblică. Scrisorile pot fi afișate pe panoul clasei sau într-un blog al clasei.
CS 2.2. Identifică și compară valorile fundamentale și formele de viață religioasă din Egiptul Antic, Orientul Mijlociu, India, China, Grecia și Roma, explicând influența lor asupra iudaismului și creștinismului.
<ul style="list-style-type: none"> - Căutarea și vizionarea unor tururi virtuale în muzee sau obiective turistice din Orientul Mijlociu antic care reflectă istoria ideilor și credințelor religioase din această regiune.

<ul style="list-style-type: none"> - Vizionarea de podcast-uri cu învățători hinduși, taoiști, budiști sau zen-budiști și organizarea de dezbateri pe marginea ideilor religioase ale acestor religii în comparație cu creștinismul. - Lecturarea în grup a unor texte biblice care reflectă influența filosofiei grece sau a culturii romane asupra creștinismului timpuriu și contemporan și identificarea acestora prin lucru în grupuri cooperative.
<p>CS 2.3. Evaluează imaginile despre Dumnezeu și semnificația sacramentelor în raport cu alte moduri de exprimare religioasă, pentru a înțelege diversitatea și specificitatea creștinismului.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Crearea unui tabel comparativ care să evidențieze diferite imagini despre Dumnezeu sau despre principiul divin în creștinism, islam și hinduism, analizând similitudinile și diferențele specifice - Cercetarea unui sacrament creștin și un ritual important dintr-o altă religie (ex. un ritual de trecere), evaluând modul în care acestea ajută la exprimarea credinței și la conectarea cu divinitatea, apreciând unicitatea contextului creștin - Dezbateri structurată pe tema "În ce măsură imaginile despre Dumnezeu și semnificația sacramentelor creștine le diferențiază de alte experiențe religioase?", prin susținerea argumentelor învățate
<p>CS 2.4. Argumentează rolul poruncilor, al virtuților și al exemplului sfinților în dialogul dintre diferite tradiții religioase și în promovarea respectului reciproc.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Analizarea comparativă, în echipe, a unor texte morale fundamentale (Cele zece Porunci, Fericirile, fragmente din „Dhammapada” sau „Analectele lui Confucius”), identificând valorile comune care promovează respectul, compasiunea și pacea. - Organizarea unui „forum al valorilor universale”, în care elevii reprezintă diferite tradiții religioase (creștină, iudaică, islamică, budistă etc.) și prezintă, prin scurte discursuri, modul în care virtuțile și exemplele sfinților sau înțelepților contribuie la conviețuirea pașnică. - Realizarea unei campanii vizuale sau digitale (afișe, videoclipuri, postări educative) cu tema „Virtuți care ne unesc”, prin care elevii ilustrează valori morale comune tuturor religiilor (iubirea, iertarea, respectul, dreptatea), inspirându-se din exemple de sfinți și lideri spirituali.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

<p>CS 3.1. Interpretează deciziile și atitudinile patriarhilor și regilor lui Israel (Avraam, Moise, David, Solomon) ca modele de discernământ moral și aplică lecțiile lor în situații concrete de viață personală și comunitară.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Compararea a două episoade biblice (Chemarea lui Avraam – Gen 12 și Pocăința lui David – 2Sam 12), pentru identificarea tipurilor de decizii morale luate și a consecințelor asupra comunității. ⁽¹²⁾ - Elaborarea unui cod de conduită, pe grupe, inspirat de valorile morale exprimate de patriarhi și regi (Avraam – ascultare, Moise – fidelitate, David – pocăință, Solomon – înțelepciune) și prezentarea acestuia clasei. - Crearea unui scenariu contemporan inspirat de o decizie biblică (ex. judecata lui Solomon), jucat ca rol-play în clasă
<p>CS 3.2. Analizează principiile morale și valorile etice prezente în religiile antice și orientale, comparându-le cu învățătura creștină, pentru a lua decizii informate în situații de diversitate culturală și religioasă.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Observarea în activitate pe grupe a reprezentărilor artistice renaștentiste ale celor patru virtuți cardinale și identificarea elementelor definiției pentru alegoria etică a acestor virtuți cu ajutorul unor texte. - Lecturarea relatării genezei lumii din Biblie și a Decalogului și identificarea influenței ideilor religioase din Orientul Mijlociu asupra revelației divine. - Dezbateri abordării marilor teme etice ale omenirii (violență, respectul față de natură, iubirea față de semenii etc.) din perspectivă comparativă utilizând texte produse de religii antice (Bhagavad Gita, Cartea Morților, învățături budiste etc.) și texte biblice.
<p>CS 3.3. Argumentează decizii personale și comunitare prin raportare la credința creștină, la imaginile constructive despre Dumnezeu și la sacramente, confruntându-le cu provocările etice contemporane.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Crearea unei postări de blog sau videoclipuri scurte, prin scopul analizării unei dileme etice contemporană legată de mediul online (ex. cyberbullying, dezinformare), argumentând cum o decizie în acord cu credința creștină, o imagine pozitivă despre Dumnezeu și înțelegerea sacramentelor îi pot ghida spre o alegere constructivă omul. - Prin jocul simulat "tribunal" (consilieri, avocați) cu cazuri concrete de decizii dificile cu care se confruntă tinerii astăzi (ex. presiunea grupului, dileme legate de carieră) realizarea unei dezbateri ca în tribunal cu soluții argumentate, bazate pe învățăturile creștine, imaginile pozitive despre Dumnezeu și rolul sacramentelor. - Completarea unui caiet personal, notând o decizie simplă luată într-o zi (ex. cum să răspundă unei colege) și explicarea de ce alegerea respectivă este în concordanță cu credința creștină sau cu o imagine pozitivă despre Dumnezeu.
<p>CS 3.4. Aplică principiile morale (cele Zece Porunci, responsabilitatea, virtuțile) și exemplul sfinților în luarea deciziilor legate de viața personală, familială și socială, în acord cu valorile religios-morale.</p>

- Analizarea unor situații morale cotidiene (ex. onestitatea la școală, relațiile cu colegii, respectul față de părinți) și discutarea deciziilor potrivite în lumina celor Zece Porunci și a virtuților cardinale, prin activitate de tip „studiu de caz moral”.
- Realizarea unui portret moral al unui sfânt (Sf. Thomas Morus, Padre Pio sau Maica Tereza), identificând deciziile importante pe care le-au luat și valorile care i-au ghidat, apoi prezentarea concluziilor într-un colaj digital sau afiș tematic.
- Crearea unei campanii școlare intitulate „Alege binele!”, prin care elevii formulează mesaje scurte, sloganuri și exemple de acțiuni zilnice inspirate de virtuți (curaj, fidelitate, compasiune), aplicabile în viața personală și comunitară.

CG 4 - Conlucrarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Colaborează cu ceilalți în interpretarea și actualizarea mesajelor biblice despre revelația lui Dumnezeu (Avraam, Moise, David, Solomon), pentru a construi o identitate religioasă comună, deschisă spre dialog.

- Analizarea în echipe a textelor biblice despre Avraam, Moise, David și Solomon, urmată de extragerea mesajelor centrale (credință, fidelitate, pocăință, înțelepciune) și discutarea lor în plen. ⁽¹²⁾
- Aplicarea acestor mesaje biblice la situații actuale prin organizarea unei mese rotunde: fiecare grup propune exemple concrete (școală, familie, comunitate) unde valorile patriarhilor și regilor pot fi puse în practică.
- Crearea unui manifest vizual al clasei (poster comun sau mural digital) intitulat „Revelația lui Dumnezeu pentru noi astăzi”, în care sunt integrate citate biblice, simboluri și propuneri de atitudini pentru viața comunitară.

CS 4.2. Cooperează în activități de cunoaștere și valorizare a religiilor și culturilor antice și orientale, recunoscând elementele comune și diferențele care favorizează respectul reciproc și conviețuirea pașnică.

- Proiect colaborativ de creare a unui tur virtual despre obiectivele turistice din Atena sau Roma, Kamakura sau Beijing cu ghid sonor virtual.
- Studierea unor teme dogmatice ale religiilor antice și orientale în grupe jigsaw.
- Crearea de podcast-uri despre civilizația japoneză, chineză etc.

CS 4.3. Participă la activități comunitare care promovează credința, rugăciunea și sacramentele ca mijloace de comuniune între persoane și ca deschidere spre dialog interreligios și intercultural.

- Organizarea unei întâlniri interreligioase, pentru a prezenta în grupuri valorile, principiile, asemănările și deosebirile religiilor diferite.
- Ecumenism: În luna Ianuarie în săptămâna Ecumenică, participarea la programele diferitelor religii pentru a se ruga împreună.
- Cafeneaua filozofică: Organizarea unei cafenele filozofice în care participanții să discute teme legate de credință, valori și rolul lor în societate. Aceasta poate include sesiuni de întrebări și răspunsuri, dezbateri despre diferențele și asemănările dintre religii și modul în care acestea contribuie la crearea comunității.

CS 4.4. Implică-se în proiecte comunitare inspirate din valorile morale și spirituale creștine (porunci, virtuți, mărturia sfinților), pentru a contribui la solidaritate, responsabilitate și respect între oameni.

- Organizarea unui proiect de voluntariat la nivelul școlii sau parohiei (ex. strângere de fonduri, ajutorarea persoanelor vulnerabile), în care elevii identifică valorile creștine puse în practică (caritate, solidaritate, fidelitate, respect).
- Realizarea, în echipe, a unei campanii media sau expoziții tematice intitulată „Virtuți care unesc comunitatea”, în care elevii ilustrează prin imagini, citate și mărturii modul în care poruncile și virtuțile pot fi trăite în viața cotidiană.
- Participarea la un proiect interșcolar sau interconfesional (ex. „Săptămâna faptelor bune”), unde elevii colaborează cu tineri din alte școli sau confesiuni pentru acțiuni comune de bine, discutând ulterior cum experiența i-a ajutat să înțeleagă valoarea comuniunii și a respectului reciproc.

CLASA a IX-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a IX-a - În căutarea Învățătorului

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Revelația divină în slujba mântuirii omului „Dumnezeul este cu noi” (Mt 1, 23)	1.1. Dumnezeu a grăit - descrierea generală a Sfintei Scripturi (geneza, canonul Sfintei Scripturi, inspirația, structura) 1.2. Chipul lui Dumnezeu - Crearea lumii, păcatul și consecințele sale (Crearea lumii Gen 1, 1-2,4, Cain și Abel-Gen 4,1-16, turnul din Babel Gen 11,1-9)

Domenii de conținut	Conținuturi
	<p>1.3. A fi între cei aleși și a se încredința lui Dumnezeu - patriarhul Avram (<i>Chemarea lui Avram-Gen 12, Legământul lui Dumnezeu cu Avraam-Gen 15, Domnul i s-a arătat lui Avraam lângă stejarul lui Mamre-Gen 18, Sacrificiul lui Avraam-Gen 22</i>) - Moise (<i>Misiunea lui Moise-Exodul 3, Legământul de la Sinai-Exodul 19</i>)</p> <p>1.4. Poporul din Sion - Casa lui David (<i>Ungerea lui David-1Sam16, David și Goliat-1Sam 17, Pocăința lui David-2Sam 12, Promisiuni făcute regelui David-2Sam 7,16</i>) - Înțelepciunea lui Solomon (<i>Căsătoria, visul și judecata lui Solomon-1Regi 3</i>)</p>
<p>2. Valorile diferitelor religii și căi spirituale</p>	<p>2.1. Religia Egiptului Antic Conținutul temei: - Egiptul Antic: geografie, societate, politică și religie - Zeii Egiptului antic - Reforma monoteistă din Amarna - Legăturile Egiptului cu poporul evreu și religia evreilor</p> <p>2.2. Religiiile orientului mijlociu Conținutul temei: - Mesopotamia - Persia și religia perșilor - Legături între religiile din Orientul Mijlociu și iudaism, respectiv creștinism</p> <p>2.3. Orientul Îndepărtat: India și China Conținutul temei: - Hinduismul - Budismul - Daoismul - Confucianismul - Diferențe dogmatice și similitudini etice - Influențe culturale contemporane asupra Europei</p> <p>2.4. Religia din Grecia Antică Conținutul temei: - Societate și religie în Grecia Antică - Zeii greci antici - Zei, mituri și eroi - Influențe asupra creștinismului</p> <p>2.5. Roma Antică Conținutul temei: - Societate și religie în Roma Antică - Zei, genii și sacrificii - Imperiu, Pax Romana și traduceri interculturale - Împlinirea timpului: sinteza culturală elenistică ca mediu de răspândire a creștinismului</p>
<p>3. Răspunsuri creștine la provocările lumii contemporane</p>	<p>3.1. Revelația lui Dumnezeu - în lumea creată - în Cuvântul Creatorului - în Isus Cristos</p> <p>3.2. Răspunsul omului - credința</p> <p>3.3. Imagini despre Dumnezeu - imagini constructive și cele distructive</p> <p>3.4. Semne sfinte - semne vizibile și haruri invizibile - sacramentele - sacramentaliile</p> <p>3.5. În comunitate cu Dumnezeu - rugăciunea privată și comunitară - Sfânta liturghie</p>

Domenii de conținut	Conținuturi
4. Mărturie creștină în familie, biserică și societate	<p>4.1. Dimensiunile iubirii de Dumnezeu și ale omului</p> <ul style="list-style-type: none"> - cele zece porunci <p>4.2. Relația mea cu Dumnezeu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cel ce mă conduce – din înăuntrul sufletului meu (conștiința) - Sf. Thomas Morus <p>4.3. Faptele noastre și trăsăturile lor cu privire la comunitate</p> <ul style="list-style-type: none"> - responsabilitate, fidelitate, comunitate <p>4.3. Atentat asupra iubirii creștine</p> <ul style="list-style-type: none"> - păcatul și harul atotcuprinzător al lui Dumnezeu - Padre Pio <p>4.4. Cooperarea cu harul lui Dumnezeu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Virtuțile: virtuțile de bază - Maica Teresa din Calcutta

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Analizarea textelor biblice despre proroci, patriarhi și viața lui Isus pentru a identifica modul în care Dumnezeu se revelează în istorie și se face prezent în viața comunității.

- Analizarea în grupe a pasajelor biblice despre Ilie, Isaia, Ioan Botezătorul și copilăria lui Isus, urmată de identificarea mesajului central privind revelația lui Dumnezeu și prezentarea concluziilor într-un tabel comparativ.⁽¹²⁾

- Elaborarea unei hărți conceptuale („Revelația în istorie”), care să surprindă conexiunile dintre patriarhi, proroci și viața lui Isus ca momente cheie ale planului mântuirii.

- Crearea unei prezentări multimedia (PowerPoint, Canva, video scurt) în care elevii arată cum Dumnezeu se revelează progresiv în istorie și cum această revelație întemeiază identitatea comunității creștine.

CS 1.2. Aplicarea învățăturilor evanghelice și ale Bisericii primare (faptele lui Isus, răspândirea Bisericii, martiriul) pentru înțelegerea identității personale și comunitare de creștin.

- Crearea unui poster cu tema Babel și primele rusalii cu reflecție concentrată asupra fenomenelor din relațiile internaționale marcate de păcat și caracterul simbolic al unității armonioase dintre popoare în Biserica Catolică

- Analizarea vieții unui sfânt/martir și extragerea unor valori aplicabile azi (curaj, solidaritate, credință).

- Dramatizare: scenetă scurtă inspirată din faptele unui sfânt/martir care ilustrează solidaritatea, iubirea aproapelui și speranța.

CS 1.3. Evaluarea semnificației doctrinare a Treimii, a sacramentelor inițierii (Botez, Mir) și a lucrării Duhului Sfânt ca fundament al apartenenței religioase.

- Analizarea textelor magisteriale: fragmente din Catehismul Bisericii Catolice §§232–267 despre Sfânta Treime; prezentarea relației dintre Persoanele divine printr-o schemă vizuală..⁽¹²⁾

- Identificarea semnelor sacramentale și a efectelor teologice ale Botezului și Mirului (sacramentele inițierii), explicând dimensiunea lor trinitară.

- Discuție socratică: „Cum acționează Duhul Sfânt în viața mea și a Bisericii?” – aplicarea practică a teologiei Duhului Sfânt.

CS 1.4. Crearea de proiecte și mărturii (eseuri, portofolii, prezentări) care exprimă dimensiunile iubirii de Dumnezeu și de semenii, precum și rolul virtuților teologice în viața comunitară și socială.

- Realizarea unui portofoliu personal intitulat „Chipuri ale iubirii creștine”, care să includă reflecții scurte, citate biblice și exemple de persoane (din viața cotidiană sau din rândul sfinților) care trăiesc virtuțile teologice: credința, speranța și iubirea.

- Crearea în echipe a unui proiect social sau caritabil (ex. „Săptămâna bunătații”), prin care elevii aplică concret iubirea de aproapele și documentează etapele proiectului într-un jurnal reflexiv sau video-reportaj.

- Scrierea unei mărturii personale sau a unui eseu spiritual pe tema „Cum pot trăi iubirea de Dumnezeu și de

aproapele în comunitatea mea”, urmată de o sesiune de împărtășire în grup și discuție despre impactul credinței în viața reală.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Compară modul în care prorocii, evangheliștii și figurile biblice (Ilie, Isaia, Ioan Botezătorul, Isus) au exprimat credința lor cu formele actuale de viață religioasă și de transmitere a mesajului evanghelic.⁽¹¹⁾

- Analizarea în echipe a textelor despre Ilie, Isaia, Ioan Botezătorul și Isus, urmată de completarea unui tabel comparativ între mesajele biblice și moduri contemporane de exprimare a credinței (predici, cântece religioase, media digitală)..⁽¹²⁾

- Realizarea unui colaj digital sau poster interactiv intitulat „De la proroci la evangheliști – mesaje pentru lumea de azi”, integrând citate biblice, imagini și exemple actuale de transmitere a Evangheliei.

- Crearea unui podcast sau a unei prezentări video scurte în care elevii explică, prin exemple concrete, cum mesajele profetice și evanghelice pot fi valorificate în viața tinerilor de azi.

CS 2.2. Analizează experiențele Bisericii primare (faptele lui Isus, răspândirea creștinismului, persecuțiile, conciliile) și le valorizează prin raportare la alte forme de viață religioasă din aceeași epocă și din prezent.

- Lectura și comentariul Confesiunii din Niceea/Constantinopol.

- Realizarea unui poster cu reprezentări artistice ale naturii umane și divine ale lui Isus pe baza textului conciliului din Calcedon.

CS 2.3. Interpretează învățăturile despre Treime, Cristos, Duhul Sfânt și sacramele ca repere în luarea unor decizii responsabile privind raportul dintre credință, știință și viața cotidiană.

- Cercetare teologică: analizarea raportului dintre rațiune și credință (Fides et Ratio), aplicând conceptul de „armonie între teologie și știință”

- Simulare de dezbatere: „Poate știința să explice misterul Treimii?” – argumentare bazată pe doctrina catolică.

- Elaborarea unei prezentări multimedia: „Sacramelele ca întâlnire reală cu Dumnezeu într-o lume secularizată”.

CS 2.4. Aplică principiile morale creștine (porunca iubirii, rugăciunea, virtuțile, iertarea) în luarea unor decizii concrete pentru binele familiei, comunității și al societății.

- Analizarea în grupuri a unor situații de viață reală (ex. conflict între colegi, nevoia de a ierta, ajutorarea unei persoane în dificultate), identificând principiile morale creștine aplicabile și formulând decizii potrivite în lumina poruncii iubirii.

- Crearea unui jurnal al virtuților: timp de o săptămână, fiecare elev notează un gest concret de iubire, iertare sau rugăciune realizat pentru familie sau comunitate, apoi împărtășește concluziile despre modul în care aceste gesturi i-au influențat relațiile.

- Realizarea unui proiect de echipă intitulat „Iubirea în acțiune” – organizarea unei activități caritabile, a unui moment de rugăciune comună sau a unei campanii de solidaritate, urmată de o reflecție scrisă privind impactul principiilor creștine asupra comunității.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.1. Evaluează deciziile și atitudinile profesilor, evangheliștilor și ale lui Isus, identificând criteriile de discernământ moral aplicabile în viața personală și comunitară.⁽¹¹⁾

- Compararea deciziilor luate de profeți (Ilie, Isaia), de evangheliști și de Isus în situații concrete cu alegerile pe care tinerii le fac astăzi în fața provocărilor morale (ex. prietenie, adevăr, solidaritate).⁽¹²⁾

- Elaborarea unui jurnal reflexiv („Criteriile mele de discernământ”), în care fiecare elev aplică modele biblice de decizie la o situație personală sau comunitară actuală.

- Crearea unei debateri organizate („Cum ar fi procedat Isus?”), în care elevii discută dileme morale contemporane (ex. violență, nedreptate, solidaritate socială) folosind criteriile desprinse din atitudinile evanghelice.

CS 3.2. Analizează opțiunile comunităților creștine din primele secole (persecuții, concilii, viața monahală, schisma) ca modele de luare a deciziilor în fața provocărilor sociale și religioase.

- Vizionarea de podcast-uri și videoclipuri care au ca temă viața monahală.

- Realizarea unui florilegiu prin selecția unor texte din Patericul Egiptean care au relevanță și pentru ziiua de azi.

- Realizarea de glosar tematic: fiecare elev pregătește un mic dicționar cu termeni (ex.: martiriu, conciliu, erezie, dogmă, schismă etc.) și îi folosește în propoziții proprii.

- Analiză de texte despre arianism/gnosticism, urmate de discuții despre cum a reacționat Biserica la fenomenul reprezentat de aceste curente

CS 3.3. Interpretează învățăturile despre Treime, Cristos, Duhul Sfânt și sacramele ca repere în luarea unor decizii responsabile privind raportul dintre credință, știință și viața cotidiană.

- Aplicarea parabolilor despre credință și înțelepciune (ex. Mt 7,24–27) la dileme etice moderne, integrând principiile dogmatice ale credinței trinitare.
- Realizarea unei fișe de reflecție: „Cum mă inspiră dogma Întrupării în deciziile mele de zi cu zi?”
- Identificarea criteriilor teologice pentru discernământul moral – credința în Dumnezeu Creator, Cristos Răscumpărător, Duhul Sfinților.

CS 3.4. Aplică principiile morale creștine (porunca iubirii, rugăciunea, virtuțile, iertarea) în luarea unor decizii concrete pentru binele familiei, comunității și al societății.

- Analizarea în grupuri a unor situații de viață reală (ex. conflict între colegi, nevoia de a ierta, ajutorarea unei persoane în dificultate), identificând principiile morale creștine aplicabile și formulând decizii potrivite în lumina poruncii iubirii.
- Crearea unui jurnal al virtuților: timp de o săptămână, fiecare elev notează un gest concret de iubire, iertare sau rugăciune realizat pentru familie sau comunitate, apoi împărtășește concluziile despre modul în care aceste gesturi i-au influențat relațiile.
- Realizarea unui proiect de echipă intitulat „Iubirea în acțiune” – organizarea unei activități caritabile, a unui moment de rugăciune comună sau a unei campanii de solidaritate, urmată de o reflecție scrisă privind impactul principiilor creștine asupra comunității.

CG 4 - Conlucrarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Analizează, împreună cu colegii, rolul profeților, evangheliștilor și al lui Isus în transmiterea revelației divine, pentru a construi o înțelegere comună a identității creștine.

- Investigarea în echipă a textelor biblice despre Ilie, Isaia, Ioan Botezătorul și Isus, prin împărțirea pe grupe, fiecare grup prezentând colegilor concluziile proprii într-o hartă conceptuală comună („Cum se revelează Dumnezeu?”).⁽¹²⁾
- Construirea unui colaj digital colaborativ (imagini, simboluri, versete biblice) care exprimă mesajul profeților și al evangheliștilor, urmat de o prezentare colectivă și o discuție despre identitatea creștină.
- Dezvoltarea unei dramatizări în echipă (ex. scena întâlnirii lui Ilie cu Dumnezeu, predica lui Ioan Botezătorul, parabola semănătorului), prin care elevii transmit împreună mesajul revelației și aplică semnificațiile în contextul actual al comunității.

CS 4.2. Compară, în activități de grup, modul în care comunitățile creștine timpurii și cele actuale au colaborat pentru a depăși provocări sociale și religioase, identificând modele de comuniune.

- Studiu de caz despre organizarea creștinilor din Roma antică în timpul persecuțiilor pe baza unor acte ale martirilor
- Prezentare multimedia: „Cum m-a inspirat exemplul episcopului Márton Áron / Fericitului Bogdánffy Szilárd”.
- Fericitul episcop martir Apor Vilmos

CS 4.3. Evaluează, prin dezbateri și reflecții comune, importanța sacramentelor inițierii și a lucrării Duhului Sfânt ca fundament al unității și comuniunii între credincioși.

- Analizarea textelor biblice și catehetice despre Botez și Mir pentru a explica modul în care acestea întemeiază comuniunea credincioșilor.
- Reflecția în grup asupra rolului Duhului Sfânt ca principiu al unității Bisericii prin formarea concluziei comune.
- Crearea unei prezentări care sintetizează importanța sacramentelor inițierii și a Duhului Sfânt pentru unitatea creștinilor.

CS 4.4. Creează, în echipe, proiecte de solidaritate (campanii, postere, prezentări) care promovează rugăciunea, iertarea și virtuțile ca expresii ale comuniunii în familie și societate.

- Realizarea, în echipe, a unei campanii vizuale sau digitale intitulată „Puterea iertării”, prin care elevii promovează atitudini creștine de reconciliere, empatie și solidaritate în familie, școală și comunitate.
- Organizarea unei activități comunitare de rugăciune și reflecție (ex. „Seara iertării” sau „Lanțul rugăciunii pentru pace”), la care elevii participă activ, prezentând texte biblice, cântece și mesaje personale despre unitate și respect reciproc.
- Elaborarea unui proiect colaborativ interdisciplinar (religie–arte–limbă română) cu tema „Virtuțile care unesc”, în care elevii ilustrează prin poezie, desen, fotografie sau videoclipuri cum rugăciunea și iertarea devin punți de comuniune în viața de zi cu zi.

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a X-a - La picioarele Învățătorului

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Revelația divină în slujba mântuirii omului <i>„Dumnezeul este cu noi”</i> (Mt 1, 23)	1.1. Dumnezeu vorbește prin proroci - Prorocul Ilie (<i>Drumul spre Horeb, întâlnirea lui Ilie cu Dumnezeu-1Reg 19</i>) 1.2. Profetii despre Mesia (<i>Isaia 7,14, Michea 5,1</i>) 1.3. Evanghelia - Cele patru fețe ale singurei Evanghelii 1.4. Copilăria lui Isus: Vestirea nașterii lui Isus (<i>Lc 1,26-38</i>), Vizita Sfintei Fecioare Maria la Elisabeta, (<i>Lc 1, 39-56</i>), Nașterea lui Isus (<i>Lc 2,1-20</i>); Prezentarea lui Isus în templu (<i>Lc 2, 21-41</i>) 1.5. Începutul activității publice a lui Isus: Sfântul Ioan Botezătorul, botezul lui Isus (<i>Mt 3,1-17</i>) 1.6. Împărăția cerurilor este asemenea - învățăturile lui Isus-Parabola semănătorului (<i>Mt 13,1-23</i>)
2. Valorile diferitelor religii și căi spirituale	2.1. Originile și răspândirea bisericii Conținutul temei: - Faptele fondatoare ale lui Isus Cristos - Nașterea bisericii și viața ei în primele decenii - Răspândirea bisericii până la „marginile pământului” - Hagiografie și istorie: Sfântul Apostol Pavel: opera istorică 2.2. Biserica ca o comunitate pusă la încercare: persecuțiile creștine și eliberarea creștinismului. Conținutul temei: - Istoria persecuțiilor - Edictul de la Milano și eliberarea creștinismului - Cezaropapismul: relația puterii liimești și puterii spirituale - Hagiografie și istorie: Martiri și martiriu 2.3. Conciliile ecumenice din secolele IV-IX. Conținutul temei: - Nașterea și dezvoltarea învățaturii despre Sfânta Treime la conciliile ecumenice - Nașterea și dezvoltarea învățaturii despre persoana lui Isus Cristos - Hagiografie și istorie: Sfântul Augustin, învățătorul Occidentului 2.4. Nașterea vieții monahale Conținutul temei: - Nașterea vieții monahale în de la părinții din deșert până la Sfântul Vasile cel Mare - Viața monahală din Occident: opera Sfântului Benedict 2.5. Marea Schismă Conținutul temei: - Cauzele schismei: diferențe culturale și teologice dintre Orient și Occident - Biserica Orientală – răspândire și trăsături caracteristice - Forme de unitate: biserica unită greco-catolică - Valori culturale și teologice: iconografie și arhitectură bisericească orientală
3. Răspunsuri creștine la provocările lumii contemporane	3.1. Dumnezeu - Sfânta Treime -Tatăl Atotputernic - numele lui Dumnezeu - caracteristicile lui Dumnezeu - învățături false despre Dumnezeu - creație și evoluție 3.2. Fiul Mântuitor - Cine este Isus Cristos? - Dumnezeu-om

Domenii de conținut	Conținuturi
	<ul style="list-style-type: none"> - mântuirea - învățături false despre Isus Cristos 3.3. Duhul Sfânt Sfințitorul - activitatea Duhului Sfânt - darurile Duhului Sfânt - roadele Duhului Sfânt 3.4. „...botezându-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh...”(Mt 28,19) - Sacramentul botezului 3.5. „Primește pecetea Duhului Sfânt!” - Sacramentul mirului
4. Mărturie creștină în familie, biserică și societate	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Dimensiunile iubirii de Dumnezeu și de semenii - Porunca principală - Sf. Moscati Giuseppe 4.2. Formele deosebite ale cultului - legământ, jurământ 4.3. Sfășiați-vă inimile, nu hainele - rugăciunea - post - fapte bune - Sf. Ioan Vianney 4.4. Atentat asupra iubirii creștine - furie, mânie, răzbunare - Fericitul Vilmos Apor 4.5. Colaborarea cu harul lui Dumnezeu - virtuțile: virtuți teologice - Sf. Ioan Paul II.

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)

ȘI

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Analizează parabolele, minunile și evenimentele pascale pentru a exprima modul în care identitatea creștină se fundamentează în persoana lui Isus Cristos.

- Compararea diferitelor parabole (ex. fiul risipitor, semănătorul) și minuni (ex. înmulțirea pâinilor) printr-un tabel de analiză, evidențind ce aspecte ale identității lui Isus ca Mântuitor sunt subliniate în fiecare.
- Elaborarea în grupe a unei prezentări interactive („Drumul Paștelui”), în care să fie explicată legătura dintre Patimi, Moarte și Înviere și fundamentul identității creștine.
- Crearea unui eseu reflexiv sau a unui jurnal spiritual intitulat „Isus Cristos – temelia identității mele”, în care elevii aplică mesajul parabolilor, minunilor și evenimentelor pascale la propria viață și la viața comunității.

CS 1.2. Aplică exemplele de viață ale sfinților și martirilor medievali (Sf. Ștefan, Sf. Ladislau, Sf. Margareta) pentru a înțelege formarea identității comunității creștine.

<ul style="list-style-type: none"> - Lecturarea și interpretarea legilor cu care regii maghiari Sfântul Ștefan și Sfântul Ladislau au reușit să stabilizeze poziția creștinismului în Ungaria medievală. - Scrierea unei piese de teatru inspirată de legendele Sfintei Elisabeta a Ungariei. - Proiect interdisciplinar religie/geografie/istorie/informatică: crearea unor hărți digitale interactive cu scopul localizării bisericilor cu hramul sfinților maghiari de pe teritoriul României și a unei baze de date conexe cu scopul de a documenta valorile arhitectonice ale acestor sfinte lăcașuri.
<p>CS 1.3. Evaluează rolul sacramentelor (Euharistie, Pocăință, Maslu) în consolidarea identității religioase personale și comunitare.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analizarea textelor biblice referitoare la Euharistie, Pocăință și Maslu pentru a identifica modul în care aceste sacramente exprimă prezența mântuitoare a lui Cristos în Biserică. - Reflectarea în grup asupra modului în care participarea la aceste sacramente contribuie la formarea identității creștine personale și la întărirea comuniunii comunitare. - Crearea unei prezentări vizuale sau un eseu teologic care sintetizează rolul sacramentelor de vindecare și comuniune în viața Bisericii și a credincioșilor.
<p>CS 1.4. Creează mărturii scrise sau vizuale despre modul în care iubirea, prietenia și viața consacrată modelează identitatea religioasă.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea unui portofoliu personal sau de grup intitulat „Chipuri ale iubirii creștine”, în care elevii documentează prin texte, imagini și citate din Sfinți (ex. Sf. Tereza din Lisieux, Sf. Francisc de Assisi) modul în care iubirea, prietenia și consacrarea față de Dumnezeu întăresc identitatea religioasă. - Crearea unei expoziții vizuale sau digitale („Iubirea care transformă lumea”) ce conține fotografii, desene, videoclipuri scurte sau colaje care ilustrează forme concrete de dăruire și prietenie creștină în familie, școală și comunitate. - Scrierea unei mărturii personale sau a unui eseu spiritual despre o experiență de prietenie, iubire sau dăruire (consacrare) care i-a ajutat pe elevi să-și descopere credința și identitatea spirituală, urmată de o sesiune de împărtășire în grup.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

<p>CS 2.1. Revelația divină – Compară formele de exprimare a credinței din Evangheliile și aparițiile pascale cu moduri contemporane de trăire a credinței.⁽¹¹⁾</p> <ul style="list-style-type: none"> - Compararea textelor biblice (Evangheliile și aparițiile pascale) cu exemple de mărturii contemporane de credință (interviuri cu tineri creștini, mărturii ale unor sfinți moderni, mărturii online), printr-un tabel de corespondențe între „atunci” și „acum”.⁽¹²⁾ - Analizarea în grupuri a unor fragmente din Evangheliile (de ex. Ioan 21 – apariția la Marea Tiberiadei) și a unor practici actuale (participarea la Liturghie, rugăciuni comunitare, voluntariat), pentru a evidenția continuități și diferențe. - Crearea unei prezentări multimedia („Credința în oglindă: de la Evangheliile la viața de azi”) care să îmbine texte biblice, imagini contemporane și reflecții personale despre modul în care credința se exprimă azi în comunitățile creștine.
<p>CS 2.2. Analizează contribuția Islamului, cruciadelor și mișcărilor medievale la diversitatea expresiilor religioase și la dialogul interreligios.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analizarea unui eveniment istoric (ex. cruciadele) din perspectivă istorică, și religioasă. - Crearea unei cronologii grafice (linie a timpului) cu tema: Islamul și creștinismul – întâlniri între ciocnire și reconciliere.
<p>CS 2.3. Interpretează învățăturile despre providență, Biserică și Duhul Sfânt în raport cu forme moderne de căutare spirituală.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analizarea textelor biblice despre providență și lucrarea Duhului Sfânt pentru a identifica semnele prezenței lui Dumnezeu în viața omului modern. - Organizarea unui joc dramatic, unde biserica răspunde nevoilor spirituale contemporane, comparând credința creștină cu alte forme moderne de căutare a sensului. - Compunerea unei eseuri cu titlul: „Relevanța providenței și a lucrării Duhului Sfânt pentru omul actual.”
<p>CS 2.4. Argumentează importanța rugăciunii, ocrotirii vieții și valorilor bioetice pentru a înțelege relevanța actuală a practicilor creștine.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analizarea în grupuri a unor texte biblice și magisteriale (ex. Psalmul 139, enciclica Evangelium Vitae) pentru a identifica fundamentele teologice ale respectului pentru viață și ale rugăciunii ca formă de comuniune cu Dumnezeu. - Dezbateri tematice: „Bioetica – știință a vieții sau expresie a credinței?”, în care elevii argumentează perspective diferite despre avort, eutanasiere și protejarea vieții umane din unghiul credinței creștine și al eticii contemporane. - Crearea unui proiect colaborativ (poster, videoclip, prezentare digitală) intitulat „Rugăciunea și grija pentru

viață”, care să ilustreze prin imagini, citate și exemple concrete modul în care tinerii pot promova o cultură a vieții și a respectului față de demnitatea umană.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.1. Evaluează deciziile morale ale lui Isus și ale apostolilor ca repere pentru discernământul personal și comunitar. ⁽¹¹⁾

- Analizarea unor situații biblice (ex. decizia lui Isus de a ierta pe femeia păcătoasă – Ioan 8,1-11; decizia apostolilor la Conciliul din Ierusalim – Fapte 15) și extragerea principiilor morale aplicabile în prezent.⁽¹²⁾
- Compararea deciziilor morale luate de Isus și apostoli cu decizii contemporane (ex. atitudini față de dreptate, iertare, solidaritate), printr-o dezbatere de tip „atunci și acum”.
- Crearea unui studiu de caz sau a unui scenariu (situație din viața comunității școlare/parohiale) în care elevii propun soluții inspirate din deciziile morale biblice, prezentându-le în grupuri.

CS 3.2. Analizează deciziile istoriei medievale (controversa pentru investitură, cruciadele, Inchiziția) pentru a înțelege implicațiile lor morale.

- Crearea unei diagrame comparative virtuale care identifică similitudinile și diferențele dintre relația biserică-stat în Evul Mediu și în zilele noastre.
- Proiect despre cetățile cruciate și prezența ordinilor de cavaleri din vremea cruciadelor în Țara Sfântă și în România.
- Crearea unui portofoliu în urma unor cercetări întreprinse pentru a identifica elementele principale de recepție a fenomenului inchiziției și formularea unei abordări istorice corecte din punct de vedere științific.

CS 3.3. Aplică învățăturile sacramentale (Euharistie, Reconciliere, Maslu) în decizii legate de sănătate, iertare și viața comunității.

- Analizarea semnificației teologice a Euharistiei, Reconcilierii și Maslului pentru a înțelege legătura lor cu vindecarea spirituală și trupească.
- Aplicarea principiilor sacramentale în studii de caz legate de boală, suferință și iertare în viața comunității.
- Reflectarea personală asupra modului în care participarea la aceste sacramente influențează deciziile privind reconcilierea și grija față de aproapele.

CS 3.4. Creează scenarii morale inspirate din viața sfinților (Maximilian Kolbe, Batthyány, Toma de Aquino) pentru a lua decizii responsabile.

- Cercetarea în echipe a biografiilor sfinților propuși, urmată de identificarea momentelor-cheie în care aceștia au luat decizii morale dificile (sacrificiu, curaj, fidelitate față de adevăr). Elevii realizează un tabel comparativ între valorile trăite de fiecare sfânt și situațiile morale contemporane similare.
- Crearea unui scenariu moral (text, scenetă sau prezentare video) inspirat dintr-o decizie luată de unul dintre sfinți, adaptată la contextul actual al tinerilor (școală, familie, mediul online), evidențiind modul în care principiile creștine pot ghida alegerile de azi.
- Organizarea unei „mese rotunde a sfinților”, unde elevii joacă rolul marilor sfinți și dezbate o temă morală actuală (ex. demnitatea vieții, solidaritatea, responsabilitatea față de aproapele), formulând concluzii comune despre discernământ și alegerea binelui.

CG 4 - Conlucrarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Analizează, în grup, modul în care parabolele și minunile lui Isus invită la colaborare și comuniune în comunitate. ⁽¹¹⁾

- Analizarea în echipe a unor parabole și minuni (ex. Parabola samarineanului milostiv, Minunea înmulțirii pâinilor) pentru a identifica elementele care subliniază cooperarea, solidaritatea și comuniunea.⁽¹²⁾
- Elaborarea unui poster colaborativ sau a unei prezentări digitale intitulate „Isus – model al comuniunii”, în care fiecare grup să aducă exemple biblice și aplicații actuale (școală, familie, societate).
- Crearea unei dramatizări sau a unui joc de rol („Comunitatea Evangheliei”), prin care elevii transpun mesajul parabolelor/minunilor într-o situație de viață contemporană, ilustrând importanța colaborării și respectului reciproc.

CS 4.2. Compară, prin activități de echipă, diferitele modele medievale de viață monahală și impactul lor asupra comunităților.

- Analizarea Immului Soarelui de Sf. Francisc de Assisi și a impactului acestuia asupra evoluției artei religioase renascentiste.
- Studiarea biografiei Sfântului Toma de Aquino și a influenței exercitate de acesta asupra teologiei.

CS 4.3. Evaluează împreună cu colegii importanța sacramentelor și a Duhului Sfânt pentru unitatea comunității creștine.
<ul style="list-style-type: none"> - Analizarea în grup rolul Duhului Sfânt și al sacramentelor în viața Bisericii, identificând semnele unității comunitare. - Reflectarea în cadrul unui joc dramatic asupra modului în care participarea la Euharistie și Reconciliere întărește comuniunea între credincioși. - Crearea unei afiș, care sintetizează importanța sacramentelor și a Duhului Sfânt pentru unitatea Bisericii.
CS 4.4. Creează proiecte colective de solidaritate (campanii pro-viață, voluntariat, dezbateri etice) inspirate din viața sfinților și martirilor.
<ul style="list-style-type: none"> - Organizarea unei campanii de solidaritate („Viața e darul cel mai mare”) inspirată din exemplul Sf. Maximilian Kolbe sau al lui László Batthyány-Strattmann, prin care elevii promovează respectul pentru viață, grija față de bolnavi și compasiunea față de cei vulnerabili. - Realizarea unui proiect de voluntariat în parteneriat cu parohia sau o organizație locală (ex. sprijin pentru persoane singure, copii, bătrâni), urmat de o reflecție comună despre cum faptele de iubire și solidaritate contribuie la comuniunea creștină. - Desfășurarea unei dezbateri etice cu tema „Ce ne învață martirii despre curaj și unitate în fața provocărilor actuale?”, în care elevii formulează și susțin argumente inspirate din viața sfinților pentru a promova respectul, demnitatea umană și cooperarea.

CLASA a XI-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a XI-a - Urmând Învățătorul nostru

Domenii de conținut	Conținuturi
1. Revelația divină în slujba mântuirii omului <i>„Dumnezeul este cu noi”</i> (Mt 1, 23)	1.1. Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv - parabolele lui Isus - Parabola fiului risipitor (Lc 15,11-32) 1.2. Dacă nu veți vedea semne și minuni, nu veți crede - minuni - Înmulțirea pâinilor (Lc 9,10-17) 1.3. Patimile, moartea și învierea lui Isus - Instituirea Euharistiei (Mc 14, 12-16. 22-26) - Isus pe Muntele Măslinilor (Mc 14,32-42) - Răstignirea și moartea lui Isus (Mc 15,21- 41), Mormântul gol (Mc 16,1-8) 1.4. Aparițiile lui Isus după înviere - Isus s-a arătat din nou discipolilor lângă Marea Tiberiadei (In 21,1-17)
2. Valorile diferitelor religii și căi spirituale	2.1. Poporul maghiar și creștinismul Conținutul temei: - Cauzele istorice ale creștinării poporului maghiar și activitatea principelui Geza - Regele Sfântul Ștefan și creștinarea poporului maghiar - Viața bisericească maghiară a Evului Mediu: Sfântul Ladislau și legile aduse de el - Hagiografie și istorie: Sfânta Margareta, Sfânta Parascheva 2.2. Stat și biserică în Evul Mediu Conținutul temei: - Sinteza din Evul Mediu timpuriu: biserica sub Carol cel Mare - Controversa pentru investitură: desfășurare și consecințe. Henric al IV-lea, papa Sfântul Grigorie al VII-lea și paplitatea din timpul lui Inocențiu al III-lea - Lupta pentru controlarea puterii bisericești de la sfârșitul Evului Mediu: captivitatea din Avignon, conciliul din Konstanz 2.3. Islamul Conținutul temei: - La răscruce de civilizații între iudaism și creștinism: mediul în care se naște Islamul - Mohamed: biografie - Coranul și învățăturile sale

Domenii de conținut	Conținuturi
	<p>- Răspândirea Islamului și ciocnirea cu civilizația creștină (geografia și istoria răspândirii: țări, califate, Imperiul Otoman)</p> <p>2.4. Interferențe cu Islamul: cruciadele</p> <p>Conținutul temei:</p> <p>- Cauzele și desfășurarea cruciadelor</p> <p>- Interferențe culturale cu islamul între colaborare culturală și conflict</p> <p>2.5. Biserică și mișcări sociale și religioase din Evul Mediu</p> <p>Conținutul temei:</p> <p>- Erezii medievale: bogumilismul, catarismul și valdenzii</p> <p>- Inchiziția între mit și istorie</p> <p>2.6. Viața monahală în Evul Mediu occidental:</p> <p>Conținutul temei:</p> <p>- Ordine contemplative noi: cistercienii, paulinii din Ungaria</p> <p>- Revoluția medievală a vieții monahale: Sfântul Francisc și franciscanii</p> <p>- În slujba învățaturii bisericești: Sfântul Dominic și dominicanii</p> <p>- Hagiografie și istorie: Sfântul Toma de Aquino și / sau Sfântul Bonaventura</p>
<p>3. Răspunsuri creștine la provocările lumii contemporane</p>	<p>3.1. „Ce este omul că-ți amintești de el?”(Ps 8,4)</p> <p>- providența</p> <p>3.2. Biserica, mamă și învățătoare</p> <p>- misiunea și slujba Bisericii</p> <p>3.3. „Izvorul apelor vii”- Duhul Sfânt, sfințitorul și mângâietorul nostru</p> <p>-strădaniile omului și îndrumarea Duhului Sfânt</p> <p>3.4. Pâinea vieții</p> <p>-Sacramentul euharistiei</p> <p>3.5. Reconciliere și vindecare</p> <p>- Sacramentul pocăinței și al reconcilierii</p> <p>- Sacramentul ungerii bolnavilor (maslul)</p>
<p>4. Mărturie creștină în familie, biserică și societate</p>	<p>4.1. Viață consacrată</p> <p>- dragostea de semenii</p> <p>- dragoste, prietenie</p> <p>- părinte-copil</p> <p>- părinții lui Sf. Teresa din Lisieux</p> <p>4.2. Atac împotriva vieții umane</p> <p>- omor, sinucidere</p> <p>- Sf. Maximilian Kolbe</p> <p>4.3. Ocrotirea vieții omenești</p> <p>- Bio-etica</p> <p>- László Batthyány Strattmann</p> <p>4.4. Vicii, dependențe</p> <p>- alcool, droguri</p> <p>4.5. Valori spirituale și bunuri materiale</p> <p>- atitudine corectă și incorectă</p>

COMPETENȚE SPECIFICE (CS)
ȘI
EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

CG 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

CS 1.1. Analizează, pe baza Faptelor Apostolilor și a scrisorilor pauline, modul în care primii creștini și Sfântul Pavel și-au exprimat identitatea religioasă.

- Compararea fragmentelor din Faptele Apostolilor și scrisorile Sfântului Pavel (ex. Fapte 2,42-47; 1Cor 13; 2Tim 4,7) pentru a evidenția elementele esențiale ale identității creștine (rugăciune, mărturie, comuniune, misiune).⁽¹²⁾
- Elaborarea unui eseu sau a unei prezentări („Identitatea creștină atunci și acum”), în care elevii să explice asemănările și diferențele dintre modul în care primii creștini și comunitățile actuale își trăiesc credința.
- Crearea unei dezbateri în clasă cu tema „Este modelul paulin încă actual pentru identitatea creștină contemporană?”, unde elevii aduc argumente pro și contra bazate pe texte biblice și experiențe actuale.

CS 1.2. Aplică învățăturile sfinților / martirilor despre credință și iubire pentru consolidarea propriei identități spirituale și comunitare.

- Crearea unui portofoliu digital sau a unei prezentări multimedia („Drumul credinței mele”) care să conțină texte din învățăturile sfinților / martirilor, momente importante ale vieții spirituale, reflecții personale și simboluri care exprimă identitatea religioasă.
- Elaborarea unui eseu sau a unei prezentări („Pe urmele vocației”), în care elevii să explice modul în care sfinții, martirii își trăiesc credința.
- Participarea la o sesiune de mărturii comunitare, în care elevii își prezintă lucrările colegilor despre viața și mărturia sfinților, argumentând prin exemple concrete, ce înseamnă viața înrădăcinată în Cristos.

CS 1.3. Evaluează relevanța scrisorilor catolice și a Apocalipsei pentru formarea unei viziuni creștine asupra lumii.

- Realizarea unei diagrame, care leagă învățăturile scrisorilor catolice și Apocalipsei de principii morale aplicabile în viața de zi cu zi.⁽¹²⁾
- Crearea unui scurt rezumat vizual al mesajelor cheie din texte pentru a discuta impactul lor asupra viziunii creștine asupra lumii.
- Redactarea un scurt eseu în care explicat cum aceste texte pot ghida luarea deciziilor morale și formarea valorilor personale.

CS 1.4. Creează mărturii (eseuri, portofolii, prezentări) care exprimă modul în care revelația divină fundamentează identitatea religioasă personală.

- Elaborarea unui eseu personal sau jurnal spiritual intitulat „Cum se descoperă Dumnezeu în viața mea”, în care elevii reflectează asupra modului în care revelația divină (prin Scriptură, sacramente, experiențe personale) le-a influențat credința și valorile.
- Crearea unui portofoliu digital sau a unei prezentări multimedia („Drumul credinței mele”) care să conțină texte biblice semnificative, momente importante ale vieții spirituale, reflecții personale și simboluri care exprimă identitatea religioasă.
- Participarea la o sesiune de mărturii comunitare, în care elevii își prezintă lucrările colegilor, argumentând prin exemple concrete cum revelația lui Dumnezeu inspiră relațiile, deciziile și angajamentele lor în familie, școală și societate.

CG 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

CS 2.1. Compară cauzele și consecințele Reformei protestante cu formele actuale de pluralism religios.

- Analizarea unor texte selectate (ex. 1Cor 13 – Imnul iubirii, Apocalipsa 21,4) și compararea lor cu mărturii, documente sau forme actuale de spiritualitate (ex. viața de comunitate, slujirea aproapelui, speranța eshatologică).⁽¹²⁾
- Elaborarea unui proiect multimedia („Credința paulină și credința de azi”), unde elevii integrează pasaje biblice, fotografii și exemple din viața creștină actuală (voluntariat, viața sacramentală, mișcări spirituale).
- Crearea unei dezbateri sau a unei mese rotunde: „Cum se regăsesc în societatea actuală valorile iubirii și speranței exprimate de Sfântul Pavel și de autorul Apocalipsei?”

CS. 2.2. Analizează contribuția Conciliului din Trient și a sfinților reformatori (Sf. Ignațiu de Loyola) la reînnoirea vieții bisericești.

- Compararea tezelor lui Luther cu deciziile Conciliului Tridentin privind justificarea și sacramentele.
- Identificarea valorilor creștine (credință, iubire, jertfă) în viața personalităților istorice precum Thomas Morus, Francisc Xaveriu, Ignațiu de Loyola

- Realizarea unui exercițiu de lectură a unor fragmente din cele 95 de teze ale lui Martin Luther
CS 2.3. Interpretează impactul modernității (Iluminism, Revoluția Franceză, Vatican II) asupra formelor de viață religioasă contemporane.
<ul style="list-style-type: none"> - Crearea unui poster comparativ care ilustrează modul în care Iluminismul, Revoluția Franceză și Vatican II au influențat viața religioasă contemporană. - Realizarea un mini-interviu cu membri ai comunității religioase pentru a identifica percepțiile lor asupra schimbărilor aduse de modernitate. - Discutarea în grup despre exemple concrete de influență a modernității asupra practicilor religioase contemporane.
CS 2.4. Argumentează rolul martirilor și al episcopilor din secolul XX (Márton Áron, Bogdánffy Szilárd, Scheffler János) ca exemple de fidelitate și mărturie pentru viața creștină de azi.
<ul style="list-style-type: none"> - Cercetarea în echipe a biografilor martirilor și episcopilor propuși (prin texte, documentare, surse istorice), urmată de realizarea unui tabel comparativ care evidențiază virtuțile, curajul și fidelitatea lor față de credință în contextul istoric al secolului XX. - Crearea unui proiect vizual sau multimedia intitulat „Lumina credinței în întunericul dictaturii”, în care elevii integrează imagini, citate și texte biografice pentru a arăta cum mărturia acestor episcopi inspiră tinerii creștini de azi. - Organizarea unei dezbateri sau sesiuni de reflecție cu tema „Ce înseamnă să fii martor al credinței astăzi?”, în care elevii argumentează prin exemple concrete cum pot aplica fidelitatea, curajul și solidaritatea acestor martiri în viața contemporană.

CG 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

CS 3.1. Evaluează atitudinile Sfântului Pavel și ale Bisericii primare ca modele de discernământ moral în fața provocărilor sociale.
<ul style="list-style-type: none"> - Analizarea în grup a unor texte pauline (ex. 1Cor 6 – despre comunitate, Rom 12 – despre viața nouă în Cristos) și evaluarea modului în care aceste principii pot ghida decizii morale actuale (etică, familie, societate)..⁽¹²⁾ - Elaborarea unui studiu de caz („Conflict și reconciliere în comunitate”), unde elevii aplică principiile pauline pentru a propune soluții la dileme morale (ex. iertare, responsabilitate, solidaritate). - Crearea unui eseu argumentativ sau a unui jurnal spiritual intitulat „Cum m-ar inspira Sfântul Pavel să iau decizii morale azi?”, prin care elevii își exprimă discernământul personal și aplicarea valorilor creștine la viața lor.
CS 3.2. Analizează deciziile luate în contextul Reformei și al Conciliului din Trient pentru a înțelege discernerea morală în situații istorice complexe.
<ul style="list-style-type: none"> - Lectura și comentariul unor fragmente din Conciliul Tridentin. - Identificarea modului în care teologia Euharistiei de la Conciliul Tridentin s-a păstrat în Biserica actuală
CS 3.3. Aplică principiile doctrinei sociale a Bisericii (Leon al XIII-lea, Vatican II) în luarea unor decizii responsabile privind viața comunitară.
<ul style="list-style-type: none"> - Citirea și explicarea unui fragment din Rerum Novarum, din care reiese doctrina socială. - Realizarea unui tabel comparativ între decizii corecte și incorecte din perspectiva doctrinei sociale. - Compunerea unui scurt jurnal despre modul în care sunt aplicate principiile doctrinei sociale în viața.
CS 3.4. Creează scenarii sau studii de caz prin care fundamentează decizii morale referitoare la familie, sexualitate, bioetică și viața socială.
<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea unor studii de caz morale (ex. decizii privind viața de familie, utilizarea tehnologiilor în sănătate, respectul față de viață) analizate în echipă, aplicând principiile creștine și valorile morale desprinse din învățătura Bisericii. - Crearea unor scenarii dramatizate sau videoclipuri educative pe tema „Decizii pentru viață”, în care elevii ilustrează dileme etice actuale (avort, eutanasiu, fidelitate, relații familiale) și propun soluții bazate pe demnitatea umană și doctrina creștină. - Realizarea unei mese rotunde sau dezbateri cu tema „Etica vieții – libertate sau responsabilitate?”, unde elevii argumentează, prin exemple și referințe morale, importanța discernământului creștin în probleme bioetice și sociale contemporane.

CG 4 - Conlucrarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CS 4.1. Analizează împreună cu colegii rolul comunității primare și al Sfântului Pavel în construirea unității Bisericii.
--

<ul style="list-style-type: none"> - Investigarea în echipe a unor texte din Faptele Apostolilor (Fapte 2,42-47; Fapte 4,32-35) și prezentarea modului în care comunitatea primară trăia comuniunea și solidaritatea.⁽¹²⁾ - Construirea împreună a unei „hărți conceptuale a comuniunii”, unde elevii integrează valori pauline (iubirea, unitatea, slujirea) și le conectează cu exemple actuale de colaborare socială și religioasă. - Proiectarea unei campanii școlare („Împreună pentru comuniune”) care să promoveze solidaritatea, respectul și dialogul interconfesional, inspirată din modelul comunității primare.
<p>CS 4.2. Compară, prin activități de echipă, modul în care conciliile și evenimentele istorice au contribuit la comuniunea sau dezbinarea dintre Biserici.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Realizarea unei cronologii grafice cu momente esențiale ale istoriei bisericii moderne și contemporane: Reforma, Conciliul Tridentin, Vatican I și II, comunismul. - Dezbateri: „Ecumenismul actual – o continuare a Conciliului Vatican II?” - Colaj tematic: „Biserica în dialog cu lumea – de la Conciliul Vatican II până azi”
<p>CS 4.3. Evaluează importanța sacramentelor (căsătorie, preoție) și a rolului Mariei în promovarea comuniunii între credincioși.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crearea unui poster ilustrativ, care evidențiază legătura dintre sacramente și unitatea credincioșilor - Realizarea unui scurt joc de rol, în care exemplifică modul în care sacramentele și devotamentul față de Maria întăresc comuniunea în comunitate. - Analizarea textelor biblice și documentelor catolice pentru a identifica și argumenta importanța sacramentelor și a rolului Mariei în viața comunității.
<p>CS 4.4. Creează, în grup, proiecte educative și de solidaritate (campanii pro-viață, voluntariat, dialog interreligios) care să promoveze comuniunea în familie, biserică și societate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planificarea și implementarea unui proiect de voluntariat sau campanie socială (ex. „Tineri pentru viață”, „Săptămâna solidarității”), în care elevii își asumă roluri concrete (organizare, comunicare, promovare) și documentează impactul activității asupra comunității. - Realizarea unui documentar video sau jurnal fotografic intitulat „Semne ale comuniunii”, care să surprindă exemple locale de colaborare între oameni, grupuri sau confesiuni diferite, subliniind valorile creștine comune. - Organizarea unei mese rotunde sau conferințe școlare pe tema „Credința care unește”, în cadrul căreia elevii prezintă rezultatele proiectelor lor și discută despre importanța solidarității, respectului și cooperării în societatea actuală.

CLASA a XII-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Clasa a XII-a - Împreună cu Învățătorul nostru

Domenii de conținut	Conținuturi
<p>1. Revelația divină în slujba mântuirii omului „Dumnezeul este cu noi” (Mt 1, 23)</p>	<p>1.1. Îmi veți fi Mie martori ... până la marginea pământului - Coborârea Duhului Sfânt; Comunitatea primară (Fapte 2, 1-13; 2,42-47)</p> <p>1.2. Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit - Convertirea Sfântului Paul (Fapte 9,1-19) - Sfântul Paul în Athena (Szent Pál Athenban) (Fapte 17,16–33)</p> <p>1.3. „Iar dacă Hristos n-a înviat, ...” - Învățătura și teologia Sfântului Pavel (1Cor 15,17)</p> <p>1.4. „Iar mai mare dintre acestea este dragostea ...” - Învățătura Sfântului Pavel despre iubire - Imnul iubirii (1Cor 13,1-13)</p> <p>1.5. Dumnezeu este iubire - scrisorile catolice - Scrisoarea întâi a Sf. apostol Ioan-(1Ioan 4, 7-13)</p> <p>1.6. „El va șterge orice lacrimă din ochii lor...” - Apocalipsa 21,4</p>
<p>2. Valorile diferitelor religii și căi spirituale</p>	<p>2.1. Reforma protestantă: Conținutul temei: - Cauze religioase, sociale și politice - Martin Luther și reforma din Germania - Jean Calvin și reforma din Elveția - Reforma din Transilvania: luterani și calvini - Henric al VIII-lea și reforma din Anglia</p>

Domenii de conținut	Conținuturi
	<p>2.2. Conciliul din Trient și reînnoirea Bisericii catolice Conținutul temei: - Conciliul din Trient: răspuns la reformă – desfășurare și învățatură - Reînnoirea vieții bisericești de după Conciliul din Trient: sfinți, ordine călugărești și nouă spiritualitate - Hagiografie și istorie: Sfântul Ignățiu de Loyola și ordinul iezuit</p> <p>2.3. Biserică și modernitate Conținutul temei: - Iluminismul, Revoluția Franceză, nașterea ultramontanismului - Sfântul Pius al IX-lea și antimodernismul - Leon al XIII-lea și nașterea învățaturii sociale a bisericii</p> <p>2.4. Nașterea bisericii contemporane Conținutul temei: - Evenimente istorice care au marcat Biserica: războaiele Mondiale, naționalismul și antsemitismul - Conciliul Vatican II: deschidere spre lume - Reforma structurală și liturgică - Ecumenismul - Biserica în lume în timpul războiului rece: Papa Sântul Ioan Paul al II-lea</p> <p>2.5. Arhiepiscopia de Alba Iulia în secolul al XX-lea Conținutul temei: - Episcopia de Alba Iulia în perioada interbelică: episcopul Majláth Gusztáv Károly și integrarea episcopiei în România - Episcopia de Alba Iulia în perioada post-belică: episcopul Márton Áron și lupta împotriva dictaturii comuniste</p> <p>2.6. Situația episcopilor de Oradea, Timișoara și Satu Mare în secolul al XX-lea Conținutul temei: - Scurtă istorie a diocazelor de la reorganizare la funcționare - Fericitul Bogdánffy Szilárd - Fericitul Scheffler János</p>
<p>3. Răspunsuri creștine la provocările lumii contemporane</p>	<p>3.1. „Ceea ce Dumnezeu a unit...” (Mt 19,6) - omul a fost creat bărbat și femeie - Sacramentul căsătoriei</p> <p>3.2. "Tu ești Preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec" (Ps 110,4) - Sacramentul preoției</p> <p>3.3. „Femeie, iată-l pe fiul tău” (In 19,26) - rolul lui Maria în planul mântuitor al lui Dumnezeu</p> <p>3.4. Formele corecte și incorecte ale cultului divin - Pietatea populară: rozariu, devotiunea Calea sfintei Cruci, pelerinaje - Sacramentalii: înmormântarea, binecuvântări - Practici spirituale nepotrivite: ocultism, blestem, sincretism, satanism</p> <p>3.5. După viața pământească 3.1. - Escatologia: învierea și judecata de apoi</p>
<p>4. Mărturie creștină în familie, biserică și societate</p>	<p>4.1. Biserica Sfântului Duh - conduită de viață sănătoasă - sexualitate</p> <p>4.2. Atac împotriva vieții umane - Avort, eutanasiu - Gianna Beretta Molla</p> <p>4.3. Eu + tu + el/ea = familia - planificarea familiei - Sf. Rita din Cascia</p> <p>4.4. Vicii, dependențe - pasiunea de joacă - pericole din lumea Online</p> <p>4.5. Timpul ca și cadou</p>

Domenii de conținut	Conținuturi
	- muncă și odihnă

SUGESTII METODOLOGICE

1. Semnificații și rol

Sugestiile metodologice sprijină profesorul de religie să transforme temele teologice, biblice, istorice și morale în experiențe de învățare vii, accesibile și semnificative pentru elevi. Ele nu oferă metode unice, ci repere care inspiră: cum se poate preda o temă biblică („Chemarea lui Avram”), istorică („Creștinarea poporului maghiar”), morală („Virtuțile”) sau contemporană („Pericolele lumii online”) prin metode interactive, reflecție personală și aplicare în viața reală.

2. Principii generale aplicate la religie

Centrare pe elev – întrebările tinerilor sunt punctul de pornire („Unde îl descopăr eu pe Dumnezeu azi?”).

Diversitate metodologică – povestire biblică, dezbateri, exercițiu creativ (desen, jurnal), dramatizare, analiză de text religios.

Flexibilitate – alegerea textelor biblice sau a fragmentelor istorice adaptate la nivelul clasei și la resursele disponibile.

Integrare interdisciplinară – doar în aria religioasă/umanistă (istorie, literatură, cultură, artă sacră).

Evaluare formativă – jurnal spiritual, reflecție scrisă, autoevaluare și feedback între elevi.

Diferențiere – sarcini mai simple (ex. ilustrarea unui episod biblic) și sarcini complexe (compararea unor texte religioase) pentru elevi cu ritmuri diferite.

Utilitate – accent pe aplicabilitate: cum trăiesc azi valorile creștine? cum mă raportez personal la mesajele biblice?

3. Orientări metodologice generale

Învățare activă – dezbateri („Care este mesajul parabolei fiului risipitor pentru adolescenți?”), studii de caz (ex. „Padre Pio – suferință și speranță”).

Învățare colaborativă – grupuri care rezumă diferite texte biblice sau vieți de sfinți și le prezintă colegilor.

Învățare prin proiect – realizarea unui „jurnal de rugăciune” pe parcursul modului sau a unui afiș despre o virtute.

Învățare digitală – folosirea aplicațiilor biblice interactive, a hărților online pentru călătoriile Sf. Pavel, a clipurilor video tematice.

Învățare autentică – întâlniri/interviuri cu preoți, persoane consacrate sau voluntari în comunitate.

Învățare contextualizată – discuții despre situații reale (dependențe, relații de familie, prietenie) conectate cu învățătura creștină.

4. Adaptări metodologice

Sugestiile metodologice pentru disciplina Religie romano-catolică, clasele IX–XII, urmăresc ca învățarea să fie adaptată nivelului elevilor și resurselor disponibile, menținând totodată coerența între conținuturile biblice, istoria religiei și provocările lumii actuale.

Principii de bază

Acesibilitate: pentru teme biblice sau istorice complexe (de ex. legămintele, religiile antice, conciliile ecumenice), profesorul poate selecta fragmente reprezentative, pe care elevii să le înțeleagă prin activități scurte, clare și vizuale.

Interactivitate: fiecare domeniu de conținut trebuie să fie asociat cu exerciții de implicare – lectură expresivă, dezbateri, dramatizare, proiect colaborativ, discuție aplicată.

Conexiune cu viața elevilor: evenimentele biblice sau modelele de sfinți se leagă de experiențe personale și întrebările tinerilor (iertarea, responsabilitatea, prietenia, credința).

Respect pentru diversitate: în abordarea altor religii, accentul cade pe cunoaștere obiectivă, respectuoasă și pe identificarea punctelor de dialog cu creștinismul.

Dimensiune formativă: sacramentele, virtuțile și modelele de mărturie creștină sunt prezentate prin situații concrete, care invită la reflecție și alegere morală.

Modalități de lucru aplicabile tuturor domeniilor

Povestirea biblică și dramatizarea: pentru teme precum chemarea lui Avram, parabolele, patimile lui Isus sau convertirea Sf. Pavel. Elevii reconstituie scenele, apoi discută mesajul lor pentru viața de azi.

Studiul de caz istoric: pentru civilizațiile antice, persecuțiile, reformele sau conciliile Bisericii. Elevii lucrează cu texte, hărți și imagini pentru a înțelege contextul.

Învățare colaborativă: grupuri de elevi sintetizează aspecte diferite ale unei teme (ex. darurile Duhului Sfânt, religiile orientale, virtuțile) și le prezintă colegilor.

Proiecte aplicative: jurnale de rugăciune, postere despre sacramente, campanii de prevenire a viciilor, mici acțiuni caritative în comunitate.

Resurse digitale: hărți interactive pentru călătoriile biblice, prezentări multimedia despre sfinți, tururi virtuale ale unor lăcașuri sacre, aplicații biblice.

Diferențiere și personalizare

Pentru elevi cu ritm lent sau CES: rezumate vizuale, benzi desenate biblice, vocabular minim, role-play simplificat.

Pentru elevi avansați: comparații între texte biblice și tradiții, redactarea de eseuri scurte, analiză critică a unor documente ale Bisericii.

Evaluare

Formativă: jurnale de reflecție, fișe de feedback, discuții după activitate, autoevaluare și evaluare între colegi.

Sumativă: teste aplicative (pe texte biblice, cazuri morale, religii), portofolii tematice, proiecte prezentate public.

Exemple de aplicare unitară

Revelația divină – „Hartă a legămintelor” (de la Avram la Noul Testament), completată prin activitate de grup.

Valorile altor religii – „Masa rotundă a antichității”, unde elevii reprezintă Egipt, Grecia, Roma și Israel și compară sensul sacralului.

Răspunsuri creștine contemporane – atelier despre „imagini constructive și distructive despre Dumnezeu”, corectate prin Scriptură.

Mărturie creștină – proiect caritabil sau simulare de „tribunal al conștiinței” pentru a discuta decizii morale pe baza Poruncilor și a virtuților.

5. Legătura cu profilul de formare al absolventului

Sugestiile metodologice trebuie să arate cum fiecare lecție contribuie la:

Competențe-cheie – sociale și civice (discuții despre responsabilitate), digitale (prezentări multimedia despre sfinți), culturale (cunoașterea tradițiilor religioase).

Atributele absolventului – reflexiv (jurnal personal despre rugăciune), creativ (realizarea unei benzi desenate despre o parabolă), responsabil (implicarea în activități caritative).

Teme transversale – educație pentru mediu (lectura biblică despre creație și grija față de natură), digitalizare (folosirea resurselor online responsabile), sănătate și etică (temele despre vicii, bioetică, sexualitate).

6. Mesaj-cheie pentru grupurile de lucru

Sugestiile metodologice pentru religie romano-catolică nu sunt un „manual ascuns” al programei, ci o busolă pedagogică care orientează profesorul în transmiterea credinței. Ele arată cum temele biblice, istoria Bisericii, sacramentele și mărturia sfinților pot fi traduse în activități accesibile și atractive pentru liceeni.

Pentru un profesor debutant, aceste sugestii oferă repere clare: cum să citească și să explice un text biblic, cum să lege un episod din istoria mântuirii de întrebările elevilor, cum să facă vizibile valorile creștine în viața de zi cu zi. Pentru profesorul cu experiență, ele creează spațiu de inovare: integrarea resurselor digitale, proiecte interdisciplinare, noi forme de implicare a elevilor în comunitate.

Astfel, se asigură coerența între intențiile curriculare și practica de la clasă, iar ora de religie devine un loc de întâlnire între mesajul Evangheliei și viața reală a tinerilor.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Grad didactic/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
NAGY HAJNAL-OTILIA	I.	LICEUL TEORETIC „TAMÁSI ÁRON” ODRHEIU SECUIESC... ⁽¹⁴⁾
BENEDEK MATILDA-RAMONA	I.	LICEUL TEOLOGIC ROMANO-CATOLIC „SZENT LÁSZLÓ” ORADEA
KOCSIK ZOLTÁN-IOSIF	I.	LICEUL TEOLOGIC ROMANO-CATOLIC „GERHARDINUM” TIMISOARA
ERDELY IMRE	I.	LICEUL TEOLOGIC ROMANO-CATOLIC „SEGÍTŐ MÁRIA” MIERCUREA-CIUC
KIRNER MATILD	I.	COLEGIUL NAȚIONAL ”KÖLCSEY FERENC”, SATU MARE
HODOR ERIKA-HAINAL	I.	LICEUL TEORETIC “BÁTHORY ISTVÁN”, CLUJ-NAPOCA
BÁLINT RÓBERT	I. /Doctor în teologie	LICEUL TEOLOGIC ROMANO-CATOLIC „SZENT ERZSÉBET” LUNCA DE SUS
NEMES ISTVÁN	I. /Doctor în teologie	CENTRUL PENTRU FORMAREA CONTINUĂ ÎN LIMBA MAGHIARĂ ORADEA
TAMÁSI ZSOLT-JÓZSEF	I. /Doctor în teologie	LICEUL TEORETIC „BOLYAI FARKAS” TÂRGU-MUREȘ

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
ZĂBAVĂ MIHAELA	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
PISLARU CĂTĂLIN	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
DIÓSI DÁVID	Prof. Univ. Dr.	Facultatea de Teologie Romano-Catolică, UBB/Cluj – SIS Alba Iulia	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI:

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
GÁL LÁSZLÓ	Inspector școlar general arhidiecezan / Doctor în teologie / Gr.did.I.	Arhiepiscopia Romano-Catolică de Alba Iulia	Responsabil cult